

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องการสร้างความน่าสะพรึงกลัวใน “หนังสือ” อเมริกัน, เกาหลี และไทย เป็นงานวิจัยที่ใช้แนวทางการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยการวิเคราะห์ข้อความ (Textual Analysis) ควบคู่กับการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง มีรายละเอียดของระเบียบวิธีวิจัยดังต่อไปนี้

3.1 แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่จะใช้ในการวิเคราะห์การสร้างความน่ากลัวในหนังสือไทยนั้น ผู้วิจัยจะใช้แหล่งข้อมูลประเภทแผ่นภาพยนตร์ (VCD หรือ DVD) และบุคคล (Key Informant) เป็นหลัก โดยหนังสืออเมริกัน, เกาหลี และไทยที่ผู้วิจัยจะทำการศึกษา ผู้วิจัยได้ใช้วิธีเลือกสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยคัดเลือกศึกษาเฉพาะหนังสือที่ผลิตเพื่อฉายตามโรงภาพยนตร์ และได้ถูกบันทึกลงในแถบบันทึกภาพ (VCD หรือ DVD) จำนวน 50 เรื่อง แบ่งออกเป็นหนังสืออเมริกัน 20 เรื่อง หนังสือเกาหลี 10 เรื่อง และหนังสือไทย 20 เรื่อง ทั้งหมดเป็นหนังสือที่เข้าฉายในโรงภาพยนตร์ไทยในช่วงปี 2542 – 2550 เพื่อให้ครอบคลุมและสามารถเป็นตัวแทนของหนังสือในทศวรรษนี้ได้อย่างชัดเจน โดยจะพิจารณาจากหนังสือที่มีแก่นเรื่องเป็นเรื่องลึกลับที่มีตัวละครผีเป็นตัวละครหลักของเรื่อง และตัวละครผีนั่นต้องมีความสำคัญต่อเรื่องราวโดยรวม

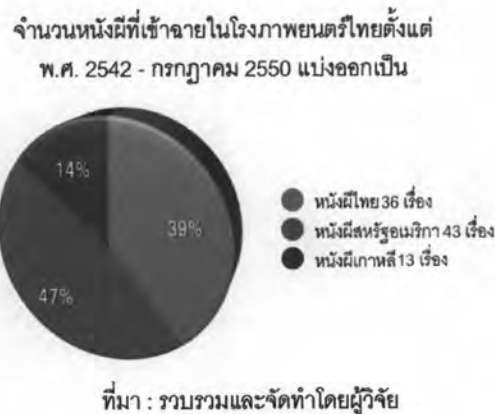
นอกจากนี้ยังใช้ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) กับ Key Informant ผู้ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับขั้นตอนการผลิตหนังสือไทย ได้แก่ ผู้กำกับ, ผู้เขียนบทและผู้ทำดนตรีประกอบ โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลแบบ Snowball Technique

3.2 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง มีขั้นตอน ดังนี้

3.2.1 ตรวจสอบรายชื่อหนังสืออเมริกัน, เกาหลี และไทยทั้งหมดที่เข้าฉายในโรงภาพยนตร์ไทยในช่วงปี 2542 - 2550 โดยตรวจสอบจากเว็บไซต์ <http://www.pantip.com/> ห้องกระตุ้เจลิ้มไทย ซึ่งเป็นเว็บไซต์ที่รวบรวมรายชื่อภาพยนตร์ทั้งหมดที่เข้าฉายในปีที่กำหนดไว้

3.2.2 **คัดเลือกภาพยนตร์** โดยผู้วิจัยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกภาพยนตร์ด้วยการตรวจสอบจากชื่อของภาพยนตร์ และใช้ข้อมูลสารานุกรมจากเว็บไซต์ <http://en.wikipedia.org/wiki/Category:K-Horror> เพื่อค้นหาชื่อหนังสือเกาหลีทั้งหมดที่เข้าฉายในไทย ซึ่งได้จำนวนหนังสืออเมริกันรวมทั้งสิ้น 42 เรื่อง หนังสือเกาหลี 12 เรื่อง และหนังสือไทย 36 เรื่อง

ภาพที่ 4 จำนวนหนังสือที่เข้าฉายในโรงภาพยนตร์ไทยตั้งแต่ พ.ศ. 2542 – กรกฎาคม 2550

3.2.3 **การเลือกกลุ่มตัวอย่าง** หลังจากได้รายชื่อหนังสือทั้งหมดแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยแบ่งการเลือกออกเป็น 3 แบบ ดังนี้

3.2.3.1 **หนังสืออเมริกัน** ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจความเห็นอย่างง่ายโดยการตั้งกระทู้ในเว็บไซต์ <http://www.pantip.com/cafe/chalermthai/> ในวันที่ 18 สิงหาคม พ.ศ. 2550 เพื่อสำรวจความเห็นของกลุ่มผู้ที่ชื่นชอบการชมหนังสืออเมริกันว่าชื่นชอบและประทับใจในความน่าสะพรึงกลัวของหนังสืออเมริกันเรื่องใดบ้าง ผลการสำรวจพบว่ามีผู้ตอบกระทู้ทั้งสิ้น 47 คน ได้กลุ่มตัวอย่างหนังสืออเมริกันทั้งสิ้น 18 เรื่อง จากนั้นผู้วิจัยจึงคัดเลือกเพิ่มอีก 2 เรื่องโดยพิจารณาจากความสำเร็จของหนังสือเรื่องนั้นๆ และต้องเป็นหนังสือที่มีแก่นเรื่องเกี่ยวกับผีอย่างแท้จริง รายชื่อกลุ่มตัวอย่างหนังสืออเมริกัน มีดังนี้

ตารางที่ 1 รายละเอียดหนังผีอเมริกันที่ถูกเลือกมาศึกษา

ลำดับที่	ชื่อ	ผู้ผลิต/ผู้นำเข้ามาฉาย	ปีที่ออกฉาย
1	The Sixth Sense	Buana Vista	2542
2	The Amityville Horror	Mongkol Major	2548
3	Stay Alive	UIP	2549
4	The Fog	Sony Pictures	2548
5	The Others	Nontanund Entertainment	2544
6	Jeepers Creepers 2	DOI Films	2546
7	Darkness	Mongkol Majors	2545
8	Thirteen Ghosts	Warner Brothers	2544
9	Ghost Ship	Warner Brothers	2545
10	Darkness Falls	Columbia Tristars Pictures	2546
11	28 Days Later	20 th Century Fox	2546
12	Exorcist Beginning	Warner Brothers	2547
13	Dawn of the Dead	UIP	2547
14	Land of The Dead	UIP	2548
15	The Exorcist of Emily Rose	Sony Pictures	2548
16	White Noise	TIGA	2548
17	Boogeyman	Major Cinepictures	2548
18	The Nun	Mongkol Majors	2549
19	Pulse	Mongkol Majors	2549
20	The Omen	Fox	2549

ภาพที่ 5 ภาพแสดงโปสเตอร์หนังผีอเมริกันทั้ง 20 เรื่อง

3.2.3.2 **หนังผีเกาหลี** ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจความเห็นอย่างง่ายโดยการตั้งกระทู้ในเวปไซต์ <http://www.pantip.com/cafe/chalermthai/> ในวันที่ 2 กันยายน พ.ศ. 2550 เพื่อสำรวจความเห็นของกลุ่มผู้ที่ชื่นชอบการชมหนังผีเกาหลีว่าชื่นชอบและประทับใจในความน่าสะพรึงกลัวของหนังผีเกาหลีเรื่องใดบ้าง ผลการสำรวจพบว่ามีผู้ตอบกระทู้ทั้งสิ้น 15 คน ได้กลุ่มตัวอย่างหนังผีอเมริกันทั้งสิ้น 5 เรื่อง จากนั้นผู้วิจัยได้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างเพิ่มโดยอ้างอิงจากคอลัมน์ Movie Top 10 Scoop ของนิตยสาร Seoul Street Magazine ฉบับที่ 9 [TVXQ! the Rising Sun] ซึ่งเป็นนิตยสารบันเทิงที่มีกลุ่มเป้าหมายเป็นชาวไทยที่ชื่นชอบในวัฒนธรรมเกาหลี คอลัมน์ดังกล่าวได้ทำการจัดอันดับ (Ranking) 10 อันดับหนังผีเกาหลีที่น่ากลัวและไม่ควรพลาดชมเอาไว้ ผู้วิจัยจึงขออ้างอิงและคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตามการสำรวจความคิดเห็นจากเวปไซต์และจากข้อมูลนิตยสาร รายชื่อกลุ่มตัวอย่างหนังผีเกาหลี มีดังนี้

ตารางที่ 2 รายละเอียดหนังผีเกาหลีที่ถูกเลือกมาศึกษา

ลำดับที่	ชื่อ	ผู้ผลิต/ผู้นำเข้ามาฉาย	ปีที่ออกฉาย
1	Phone	CM Films	2545
2	Into the Mirror	Mongkol Cinema	2546
3	Wishing Stairs	Pacific Island	2546
4	A Tale of Two Sisters	Nontanund	2546
5	Doll Master	Major Cineplex	2547
6	Dead Friend	Mongkol Cinema	2547
7	Acacia	Mongkol Cinema	2546
8	The Red Shoes	Mongkol Cinema	2548

9	Red Eye	Major Cineplex	2548
10	Arang	Box Office	2549

ภาพที่ 6 ภาพแสดงโปสเตอร์หนังผีเกาหลีทั้ง 10 เรื่อง

3.2.3.3 **หนังผีไทย** ผู้วิจัยได้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยพิจารณาจากความสำเร็จของหนังผีไทยในด้านรางวัลและรายได้ นอกจากนี้ยังคัดเลือกเฉพาะหนังผีที่มีแก่นเรื่องเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับผีและเป็นหนังผีที่ไม่ได้เน้นความตลกขบขันมากกว่าความน่าสะพรึงกลัว นอกจากนี้ยังตั้งกระทู้สำรวจความเห็นจากผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเวบไซต์ <http://www.pantip.com/cafe/chalermthai/> ในวันที่ 22 พฤศจิกายน พ.ศ. 2550 ผลการ

สำรวจความคิดเห็นพบว่า มีผู้ตอบกระทู้ทั้งหมด 51 คน และพบว่า มีหนังผีไทยที่มีผู้ชื่นชอบและประทับใจในความน่ากลัวรวมทั้งสิ้น 20 เรื่อง ดังนี้

ตารางที่ 3 รายละเอียดหนังผีไทยที่ถูกเลือกมาศึกษา

ลำดับที่	ชื่อ	ผู้ผลิต/ผู้จัดจำหน่าย	ปีที่ออกฉาย
1	นางนาก	ไท เอนเตอร์เทนเมนท์	2542
2	คนเห็นผี	สหมงคลฟิล์ม	2545
3	เฮี้ยน	บาแรมยู	2546
4	บุปผาราตรี	มหากาฬภาพยนตร์	2546
5	ตะเคียน	สหมงคลฟิล์ม	2546
6	คนผีปศาจ	สหมงคลฟิล์ม	2547
7	ผีช่องแอร์	CM Film	2547
8	อาถรรพ์แค้นผี	สหมงคลฟิล์ม	2547
9	ตุ๊กแกผี	สหมงคลฟิล์ม	2547
10	ซัดเตอร์ กัดติตวิญญาน	GTH	2547
11	Colic เด็กเห็นผี	สหมงคลฟิล์ม	2549
12	Ghost Game ล่าท้าผี	NGR/TIFA	2549
13	เด็กหอ	GTH	2549
14	เบนซู่กับผี	ไฟว์สตาร์	2549
15	ศพ	สหมงคลฟิล์ม	2549
16	ผีคนเป็น	อาร์เอสฟิล์มแอนดิดิสทริบิวชั่น	2549
17	กระสือวาเลนไทน์	สหมงคลฟิล์ม	2549
18	แฝด	GTH	2550
19	เป็งมาง กลองผีหนังมนุษย์	พระนครฟิล์ม	2550
20	ชุมทางรถไฟผี	พระนครฟิล์ม	2550

ภาพที่ 7 ภาพแสดงโปสเตอร์หนังผีไทยทั้ง 20 เรื่อง

19201774

ในส่วนของแหล่งข้อมูลประเภทบุคคลนั้น ผู้วิจัยจะทำการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) กับกลุ่มผู้ผลิตหนังผีไทยและนักวิชาการที่เกี่ยวข้องทางด้านหนังผีเช่น คนเขียนบทภาพยนตร์ ผู้กำกับ ผู้แต่งเพลง เป็นต้น นอกจากนั้นยังใช้แหล่งข้อมูลประเภทเอกสารต่างๆ รวมถึงข้อมูลในอินเทอร์เน็ตด้วย

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 ตาราง Coding Sheet เพื่อการบันทึกข้อมูลเบื้องต้น โดย Coding Sheet 1 แผ่นจะประกอบไปด้วยตาราง 3 ประเภท ได้แก่ ตาราง Coding Sheet เกี่ยวกับความน่าสะพรึงกลัวทางด้านภาพ, ทางด้านเสียง และทางด้านการเล่าเรื่อง

3.3.2 ไฟล์เสียงบันทึกจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับ Key Informant โดยผู้วิจัยจะทำการสัมภาษณ์ Key Informant ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในขั้นตอนการผลิตหนังผีไทย ได้แก่ ผู้กำกับ ผู้เขียนบท และผู้แต่งดนตรีประกอบ ด้วยประเด็นคำถามต่างๆ เช่น

- การสร้างความน่าสะพรึงกลัวในหนังผีไทยมีลักษณะอย่างไรบ้าง?
- จุดเด่นและจุดด้อยของความน่าสะพรึงกลัวในหนังผีไทยมีลักษณะอย่างไรบ้าง?
- กระบวนการสร้างความน่าสะพรึงกลัวในหนังผีไทยมีขั้นตอนอย่างไรบ้าง?
- องค์ประกอบที่สร้างความน่าสะพรึงกลัวให้กับหนังผีไทยมีอะไรบ้าง?

นอกจากนี้ยังสัมภาษณ์นักวิชาการด้านหนังผีที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นข้อมูลช่วยในการวิเคราะห์ให้ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.4.1 ใช้การวิเคราะห์ 3 ประเด็น ได้แก่ วิเคราะห์ความน่าสะพรึงกลัวในภาพ, วิเคราะห์ความน่าสะพรึงกลัวในเสียง และวิเคราะห์ความน่าสะพรึงกลัวในการเล่าเรื่อง ซึ่งการวิเคราะห์การเล่าเรื่องจะอาศัยวิธีการวิเคราะห์ตัวบทและบริบท (Textual/Contextual Analysis) โดยวิเคราะห์จากแผ่นบันทึกภาพยนตร์ (VCD หรือ DVD) ด้วยการศึกษาทั้งเรื่องอย่างละเอียดเพื่อค้นหาลักษณะความน่าสะพรึงกลัวที่ปรากฏในภาพยนตร์ นอกจากนั้นยังพิจารณาลักษณะโครงสร้างการเล่าเรื่องที่ถูกสร้างขึ้น โดยศึกษาวิเคราะห์ตามแต่ละองค์ประกอบของโครงสร้างการเล่าเรื่องทั้งหมด 9 ประการ ดังนี้

3.4.1.1 โครงเรื่อง (Plot)

ผู้วิจัยจะวิเคราะห์เพื่อค้นหาการจัดวางลำดับเหตุการณ์ในเรื่องว่าเป็นเช่นใดและมีความน่าสะพรึงกลัวประเภทใดบ้างที่ปรากฏอยู่ในโครงเรื่อง โดยใช้เกณฑ์ภาวะการณ์ของโครงเรื่องของโทโดรอฟ 4 ภาวะการณ์ ได้แก่ Exposition, Incidental Moment, Turning Point, Rising Crisis, Climax, Resolution และ Closure ทั้งนี้จะพิจารณาเฉพาะส่วนที่เป็นโครงเรื่องหลัก (Main Plot) เท่านั้น นอกจากนี้ก็จะวิเคราะห์ว่าหนังสือเรื่องใดบ้างที่มีการวางโครงเรื่องแบบหักมุม หรือใช้วิธีวางเงื่อนไข (Conditioning) แก่ผู้ชมบ้าง

3.4.1.2 แก่นความคิด (Theme)

ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์เพื่อเข้าใจถึงความสำคัญของเรื่องว่าเป็นอย่างไร ซึ่งแก่นความคิดจะเป็นตัวสะท้อนถึงแนวคิดที่ผู้สร้างต้องการนำเสนอผ่านสื่อภาพยนตร์ โดยในการวิเคราะห์แก่นความคิดจะเลือกวิเคราะห์เฉพาะส่วนที่เป็นโครงเรื่องหลัก เพื่อจัดประเภทของแก่นความคิดหลักที่พบว่าเกี่ยวข้องกับเรื่องใดต่อไปนี้ได้แก่ แก่นความคิดหลักเกี่ยวกับศาสนาโดยตรง, แก่นความคิดหลักเกี่ยวกับศีลธรรมการดำเนินชีวิต และแก่นความคิดหลักเกี่ยวกับภูติผีปีศาจ รวมถึงจะวิเคราะห์แนวคิดสำคัญอื่นๆ ที่ปรากฏในแก่นความคิดด้วยเพื่อศึกษาถึงลักษณะเฉพาะตัวของหนังสือทั้ง 3 ประเภท

3.4.1.3 ขั้วขัดแย้ง (Conflict)

ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ถึงความขัดแย้งต่างๆ ที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นความขัดแย้งที่เกิดภายนอกหรือภายในตัวละคร โดยจะใช้การแบ่งขั้วตรงข้าม (Binary Opposition) เพื่อให้เห็นถึงขั้วขัดแย้งที่ชัดเจน และวิเคราะห์ว่าขั้วขัดแย้งแบบใดบ้างที่สามารถสร้างความน่าสะพรึงกลัวได้

3.4.1.4 ตัวละคร (Character)

ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ตัวละครหลักในเรื่องเพื่อศึกษาบทบาทและคุณสมบัติของตัวละคร ด้วยการวิเคราะห์ความหมายจากบุคลิกลักษณะ, ทัศนคติ, ความคิด, ความหวาดกลัว, การตัดสินใจ, ความต้องการ และพฤติกรรมต่างๆ

3.1.4.5 ฉาก (Scene)

ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ฉากต่างๆ ที่ก่อให้เกิดความน่าสะพรึงกลัว รวมถึงการวิเคราะห์ความหมายโดยนัยของฉากนั้นๆ ด้วย

3.1.4.6 สัญลักษณ์พิเศษ (Symbol)

ผู้วิจัยจะวิเคราะห์สัญลักษณ์พิเศษที่สร้างความน่าสะพรึงกลัวในหนังสือ โดยจะวิเคราะห์สัญลักษณ์และรหัสทางวัฒนธรรมต่างๆ ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัวให้กับหนังสือเรื่องนั้นๆ

3.1.4.7 มุมมองการเล่าเรื่อง (Point of View)

ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ว่ามุมมองการเล่าเรื่องในหนังสือเรื่องนั้นมาจากใครและก่อให้เกิดความน่าสะพรึงกลัวอย่างไร ได้แก่ มุมมองบุรุษที่ 1 (The First-Person Narrator) บุรุษที่ 3 (Third-Person Narrator) มุมมองที่เป็นกลาง (The Objective) และมุมมองแบบรู้รอบด้าน (The Omniscient)

3.1.4.8 ภาพ และการควบคุมภาพเพื่อการสื่อความหมาย

ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ว่าภาพชนิดใดบ้างที่ก่อให้เกิดความน่าสะพรึงกลัว และทำการแบ่งหมวดหมู่ของภาพที่น่าสะพรึงกลัวนั้นๆ นอกจากนี้ยังดูวิธีการควบคุมภาพหรือการใช้เทคนิคทางด้านภาพเพื่อการสร้างความน่าสะพรึงกลัวอีกด้วย

3.1.4.9 เสียง

ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ว่าเสียงชนิดใดบ้างที่ก่อให้เกิดความน่าสะพรึงกลัว และทำการแบ่งหมวดหมู่ของเสียงที่น่าสะพรึงกลัวนั้นๆ นอกจากนี้ยังดูความสัมพันธ์ของเสียงที่ปรากฏต่อภาพด้วย

ทั้งนี้จะพิจารณาความหมายต่างๆ ที่สร้างความน่าสะพรึงกลัวประกอบด้วย โดยศึกษาความหมายตามที่ปรากฏ เช่น คติ, ความเชื่อเรื่องโชคลางและภูติผีปีศาจ, ค่านิยม, ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมต่างๆ ตามที่ปรากฏในรูปความหมายนัยตรง (Denotation) และความหมายนัยแฝง (Connotation) ผ่านแต่ละองค์ประกอบของโครงสร้างการเล่าเรื่องในหนังสือทั้ง 3 ประเทศ

3.4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก โดยผู้วิจัยจะทำการสกัดประเด็นที่ได้จากการสัมภาษณ์ที่คิดว่าเกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์การสร้างความน่าสะพรึงกลัว แล้วนำมาเป็นส่วนประกอบในการเขียนผลการวิจัยต่อไป

3.5 การนำเสนอผลการวิจัย

ในบทที่ 4 5 และ 6 ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิจัยด้วยวิธีการพรรณนาเชิงวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) โดยนำเสนอข้อค้นพบที่ได้จากแต่ละองค์ประกอบของโครงสร้างการเล่าเรื่องทั้ง 9 ประการตามที่ปรากฏในหนังสือแต่ละเรื่อง ทั้งนี้จะทำการสรุปผลที่ได้แยกเป็นประเทศ โดยบทที่ 4 เป็นการสร้างความน่าสะพรึงกลัวในหนังสืออเมริกันจำนวน 20 เรื่อง บทที่ 5 เป็นการสร้างความน่าสะพรึงกลัวในหนังสือเกาหลีจำนวน 10 เรื่อง และบทที่ 6 เป็นการสร้างความน่าสะพรึงกลัวในหนังสือไทยจำนวน 20 เรื่อง

ในบทที่ 7 ผู้วิจัยจะเปรียบเทียบความน่าสะพรึงกลัวของหนังสืออเมริกัน, เกาหลี และไทย ว่ามีความเหมือนหรือแตกต่างกันในด้านใดบ้าง อย่างไร

และสุดท้ายบทที่ 8 จะเป็นการสรุปและอภิปรายผลการวิจัย รวมถึงข้อจำกัดและข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป